

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 003022 23 Кж
Бања Лука, 29.05.2023. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као председника вијећа, Весне Антонић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених Д.Т. и Р.Л., због кривичних дјела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. преузетог закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1., а све у вези са чланом 22. истог Закона, одлучујући о жалби Окружног јавног тужилаштва у Источном Сарајеву број Т17 0 КТРЗЖ 0007729 23 од 11.01.2023. године, изјављеној против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 003022 16 К од 01.12.2022. године, у сједници вијећа којој су присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић, а у одсутности уредно обавијештених оптужених и њихових бранилаца, одржаној дана 29.05.2023. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба окружног јавног тужиоца у Источном Сарајеву и потврђује пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 003022 16 К од 01.12.2022. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 003022 16 К од 01.12.2022. године, оптужени Д.Т. и Р.Л. на основу члана 298. став 1. тачке в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС) ослобођени су од оптужбе да су починили кривично дјело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. преузетог закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ) и ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1., а све у вези са чланом 22. КЗ СФРЈ.

Истом пресудом на основу одредбе члана 100. став 1. ЗКП РС ослобођени су обавезе плаћања трошкова кривичног поступка у износу од 21.742,85 КМ који трошкови падају на терет буџетских средстава. На основу члана 108. став 4. ЗКП РС оштећена

страна се са имовинско-правним захтјевом за накнаду штете упућује на парнични поступак.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио окружни јавни тужилац Окружног јавног тужилаштва у Источном Сарајеву због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС и члана 311. став 2. ЗКП РС, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање, или да се побијана пресуда преиначи тако да се донесе пресуда којом се оптужени оглашавају кривим.

У поднесеним одговорима на жалбу окружног јавног тужиоца, браниоци оптужених предлажу да се жалба окружног јавног тужиоца одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда.

На сједници вијећа овог суда, а која је на основу члана 318. став 4. ЗКП РС одржана у одсутности уредно обавијештених оптужених Д.Т. и Р.Л. и њихових бранилаца адвоката Р.Г. и П.П., републички јавни тужилац је изложио жалбу Окружног јавног тужилаштва у Источном Сарајеву, наводећи да одустаје од жалбеног основа непотпуно утврђеног чињеничног стања, остаје погрешно утврђено чињенично стање и предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање односно претресање.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбу и одговор бранилаца оптужених на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Супротно жалбеним приговорима, овај суд налази да образложење пресуде садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница, ради чега су неприхватљиви приговори жалбе засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме оптужени су ослобођени од оптужбе на основу члана 298. тачке в) ЗКП РС, са јасним и разумљивим разлозима да тужилаштво није понудило доказе да су оптужени починили кривична дјела која им се стављају на терет. Дакле, жалба овдје погрешно схвата да је у конкретној правној ситуацији суд био у обавези дати разлоге у образложењу побијане пресуде о статусу оштећених. Наиме, ова чињеница и по ставу овога суда, је неспорно битна у ситуацији да је суд донио пресуду по члану 298. тачке а) ЗКП РС којом се оптужени ослобађају од оптужбе, да кривична дјело које им се стављају на терет нису кривично дјело. У том случају статус оштећених садржински чини један од елемената бића кривичног дјела и представља његово битно обиљежје и има значај који се жалбом сугерише, што из контекста једног сегмента образложења жалбе и сама жалба закључује и у коначници не води другачијем закључку о суштини ствари.

У сегменту побијања пресуде због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, жалба тужиоца истиче да првостепени суд на страни 4 . побијане пресуде, образлаже и тумачи, те прихвата као доказ, исказ свједока Х.Б. који је оштећени дао пред Тужилашвом БиХ број КТ-78/04 и то у дијелу који одбрана није предочавала свједоку, а односи се на изјашњење свједока о времену (љето 1995. године) када се десио инкриминисани догађај, а оптужница се односи на период „крајем 1994. године“. На овај начин, по изнесеном ставу из жалбе прекршене су одредбе члана 288. став 1. ЗКП РС с једне стране, а с друге стране одлучне чињеничне закључке побијана

пресуда темељи на доказу који није изведен на главном претресу, што је супротно одредбама члана 295. став 1. ЗКП РС.

Изнесени жалбени приговори су неосновани. Наиме, тачно је да је на главном претресу од 05.10.2023. године одбрана приликом директног испитивања свједока Х.Б. користила записник из истраге и да је свједоку предочила оне дијелове исказа који се разликују, ради чега је у смислу члана 288. став 1. ЗКП РС записник из истраге о саслушању свједока Х.Б. број 74/04 уврштен у доказну грађу списка предмета. Самим тим неоснована је тврдња да се ради о доказу који није изведен на главном претресу, једнако као и тврдња да суд овај исказ није могао користити изван оних дијелова у исказу које је предочила одбрана, имајући у виду да је по логици ствари све оно што није предочено као одступање од исказа, „de facto“ неспорно за странке и браниоце о предметном догађају. Дакле, оно што жалба замјера пресуди су пропусти жалиоца, посебно имајући у виду да тужилац на главном претресу, приликом саслушавања свједока, није ни разјашњавао вријеме када су се десили предметни догађаји, тако да је ова чињеница с разлогом доведена у питање, имајући у виду да се вријеме извршења предметних кривичних дјела, које је наведено у оптужници, не подудара са временом које оштећени Х.Б. прецизира у свом исказу, а ни са подацима Одјељења за општу управу Власеница број 03-835-1-66/22 од 30.08.2022. године о војном ангажовању оптуженог Р.Л., о чему побијана пресуда на страни 5. даје аргументоване и јасне разлоге.

У жалбеном основу побијања пресуде због погрешно утврђеног чињеничног стања, жалба истиче да је на основу спроведених доказа на главном претресу, побијана пресуда извела погрешан закључак да резултати тих доказа не пружају поуздан основ за закључак да су оптужени починили кривична дјела која су им оптужбом стављају на терет. У том смислу, жалба посебно оспорава начин на који је побијана пресуда оцијенила исказ оштећених Х.Б., Ф.Р. и свједока И.Л., те оспорава закључак о невјеродостојности њихових исказа.

Изнесени жалбени приговори нису основани. Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима изнесеним у жалби тужиоца, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су набројани у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да нема доказа да су оптужени Д.Т. и Р.Л., починили кривично дјело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. преузетог закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1., а све у вези са чланом 22. истог Закона.

Кључно питање, које је на правилан начин ријешено у побијаној пресуди, је оцјена вјеродостојности исказа свједока оштећених Х.Б. и Ф.Р.. Правилност такве оцјене и ваљаност разлога датих у побијаној пресуди, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, не може се оспорити жалбеним приговорима.

Када је у питању исказ свједока оштећеног Х.Б., који је исказао да су починиоци предметног кривичног дјела оптужени, је доведен у сумњу како исказом самог оштећеног, тако и исказима свједока И.Л. и С.Б., о чему побијана пресуда даје јасно и аргументовано образложење на страни 5. побијане пресуде па се жалилац упућује на исто.

Правилно првостепени суд утврђује да се искази оштећеног Х.Б. са главног претреса, и његов исказ из истраге, садржајно и у битним сегментима разликују у погледу идентитета оптужених, времена када се десио инкриминисани догађај, а такође у исказима није досљедан у начину и средствима наношења повреда. Исто тако првостепени суд правилно утврђује непоузданост исказа свједока оштећеног Ф.Р. из истраге, у односу на исказ са главном претресу када је исказао потпуно одсуство сјећања. Имајући у виду чињеницу да је у току истраге саслушан на околности ратних дешавања на подручју општина Калесија и Власеница у временском периоду од 1992. године до 1996. године свједок је идентификовао различита лица која су га физички злостављала, а међу њима је именовано и лице М.Т., што је тужилаштво безуспјешно покушало приказати као омашку. С тим у вези губећи из вида да је свједок оптужбе А.К. у свом исказу наводио више лица са презименом Т., називајући их браћом, а истовремено их јасно и недвосмислено одвојио од идентитета оптуженог Д.Т.. Дакле, оптуженог лично познаје и описује га као лице које је заједно са њим у притвору, због убиства пријатеља и децидно се изјашњава да су лица, које идентификује као браћу Т. физички злостављали заробљенике, а међу њима и оштећеног Х.Б., док је дослиједан у тврдњи да то није чинио оптужени Д.Т.. Ово је посебно значајно имајући у виду да је његов исказ у цјелости потврдио и свједок одбране Ц.Р. када је у питању идентификација више лица са презименом Т. на мјесту предметног догађаја, па та лица свједок не само да идентификује као „браћу Т.“, него идентификује још једно лице по надимку „Б.“ за којег такође зна да се презива Т. и претпоставља да се зове М., којом приликом прави јасну дистинкцију ових лица у односу на оптуженог Д.Т.

Стога је је правилан закључак суда да се исказане непоузданости у исказима оштећених Х.Б. и Ф.Р. нису могле надомјестити ни исказима других бројних свједока оптужбе и то прије свега свједочењем Ш.Х., Н.Ч. и В.А. који се нису могли изјаснити о предметном догађају, јер се нису ни налазили на спорној локацији у времену када се инкриминисани догађај десио, док свједоци Н.Ш., С.Б. и М.Б. немају никаква сазнања о догађају.

Према томе, све одлучне чињенице су правилно утврђене и другачија тврдња жалбе се не може прихватити као основана. Разлоге које о томе даје првостепени суд, као и о осталим доказима које цијени и на основу којих утврђује чињенице одлучне за доношење правилне и законите одлуке у свему прихвата и овај суд, па се жалилац упућују на те разлоге из побијане пресуде.

Пошто нису почињене битне повреде одредаба кривичног поступка, чињенично стање је правилно утврђено суд је правилно закључио како нема доказа да су оптужени починили кривично дјело за које су оптужени и ослободио их од оптужбе на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС.

Из наведених разлога ваљало је примјеном члана 327. ЗКП РС жалбу тужиоца као неосновану одбити и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић